

12 Temmuz
2023

HAFTALIK GÜNDEM

HALKI SAVUNMAK

Erdoğan yönetimi faiz artışının ardından finans kapitale doğru dümen kırma, özel olarak ödünler verme doğrultusunda zamlar yaptı. Motorlu taşıtlar vergisi bu yıl deprem bölgesi dışında iki kat ödenecek. KDV'de yüzde 8 dilimine giren ürünler yüzde 10'a, yüzde 18 dilimine girenler ise yüzde 20'ye çıkarıldı. Bu başlı başına büyük bir artış demek ama içinde görünmeyen daha büyük bir zam var. Daha önce yüzde 18'lik KDV diliminde olan ve yüzde 8'lik dilime düşürülen temel temizlik ve hijyen ürünleri tekrar üst dilime çıkarıldı. Böylece bebek bezi, hijyenik ped, deterjan, sabun, şampuan, tuvalet kâğıdı, peçete, kâğıt havlu... hepsinin vergisi yüzde 12 arttırılmış oldu.

Temel temizlik ve hijyen ürünleri 28 Mart 2022'de alt dilime indirilmişti. Pandeminin bitiminde dövizdeki artışın yol açtığı enflasyona karşı yapılan düzenleme fiyatların düşmesi için yeterli olmamıştı. Yakın dönemde CHP, bu ürünlerin yüzde 1'lik dilime düşürülmesi için teklif vermişti ama mecliste reddedilmişti. Üstüne bir de yeni düzenleme ile yüzde 20'lik dilime çıkarıldı. Seçimin hemen ardından hilelerle emekçileri soymanın yollarını bulmaya çalışan AKP, bütçe açığını kapatmak için sermayeye, bankalara, tefecilere yeni vergiler salacağına bebelerimizin bezine koyduğu vergiyi arttırıyor. Vergi artışlarının ve pahalılığın devamının geleceğini beklemek gerekir.

AKP benzer hileyi memur ve emekli maaşı artışlarında da yaptı. TÜİK 6 aylık enflasyonu yüzde 17,55 olarak açıklıyınca otomatik olarak memur ve emekli maaşlarındaki artış ilan etmiş oldu. Ama bu açıklanan oranın gerçek enflasyonun çok altında olduğunu herkes biliyor. Burada sözüm ona büyük bir artış yaparak memurlar ve tüm emekliler için maaş artış oranı yüzde 25'e yükseltildi. Tabii ki hâlâ enflasyonun altında. Ama memurlara enflasyon farkı yansıtıldı-

tan sonra seyyanen 8 bin 770 liralık zam yapıldı. Böylece en düşük memur maaşı 22 bin 70 lira düzeyine çıktı.

Emekliler için ise bu durum argo tabiriyle kazıktan başka anlama gelmiyor. Hatırlanacağı üzere en düşük emekli maaşı geçen yıl 7 bin 500 liraya çıkarılırken kanunla ek ödeme şeklinde yapılmıştı. Yani gerçek emekli maaşları 7 bin 500 liranın altında olan yurttaşlara hazineden ek ödeme yapılarak maaşlar bu seviyeye tamamlanıyordu. Şimdi, güya büyük bir artış olan yüzde 25 zamdan sonra bile emeklilerin neredeyse yüzde 60'ının maaşı sadece 7 bin 500 liraya tamamlanarak ödenecek. Bu uygulama açıkça büyük bir hiledir.

Bahçeli grup toplantısında yaptığı konuşmada maaş artışlarını yeterli bulmadıklarını, memurlara yapılacak seyyanen zamdan sonra enflasyon farkının yansıtılmasını ve emekliler için de ilave düzenlemeler yapılmasını istediklerini söyledi. Bahçeli bir yandan AKP'ye destek olma, diğer yandan AKP tabanını oyma stratejisine devam ediyor. Seçim araştırmacılarının hepsi özellikle emeklilerin AKP tabanında etkili olduğu konusunda birleşiyor. Memurlar için de aynısı düşünülebilir.

Bütün bu vergi artışlarına ve düşük maaş artışlarına emekli örgütlerinin, işçi ve memur sendikalarının, muhalefet partilerinin ve olumsuz etkilenen yurttaşların söz düzeyinde tepkisi büyük olsa da bu tepki örgütlü kitlesel eylemlere dönüşmedi. Yoksulluk, pahalılık ve işsizlik katlanarak üstümüze gelmeye devam ediyor. Bunda bir yandan yaz sezonu, diğer yandan seçim sonrası havanın getirdiği dağınıklık etkili olabilir. Ama bu sorunları da aşan büyük bir halk muhalefetine ihtiyaç var. Partilerin, sendikaların, demokratik kitle örgütlerinin ve ulusal demokratik güçlerin halkı savunmanın vatanı savunmak olduğu bilinciyle hareket etmesi gerekiyor.

VATANI SAVUNMAK

İç politikada zamlar, hileli maaş artışları, faiz artışları ile finans kapitale baş eğme yoluna giren Erdoğan yönetimi dış politika alanında da emperyalistlerin ağır saldırı ve şantajlarına baş eğme yoluna giriyor. NATO'nun Vilnius zirvesine giderken demeç veren Erdoğan, İsveç'in NATO'ya üyeliğine asla onay veremeyiz deyip, NATO zirvesinde üyeliğe onay verdi. Biden büyük bir sevinçle karşıladı. NATO Genel Sekreteri de aynı sevinci paylaştı.

İktidar medyası "büyük zafer kazandık" diye bir hava pompalıyor. Ne bu kazanımlar diye yakından bakmak gerekirse, ilk olarak F16'lar konusunda anlaşmaya varılmış, bu konuda muhalefet edenleri ikna etmeyi başarmış Biden yönetimi. Onun dışında, NATO'nun İsveç ve Türkiye toplantısı ardından yayınladığı bildiride FETÖ ve PYD/YPG'den terör örgütü olarak söz edilmiş. Diplomatik bir kazanç olarak sunuyorlar bu adımı. Başka bir yönden İsveç, AB ile ilişkilerde vizenin kaldırılması dahil Türkiye'yi destekleme sözü vermiş. İsveç'e bir kere onay verdikten sonra Türkiye elindeki kaldırıcı kaybetmiş olacak. Yani verilen sözlerin tutulmasını sağlayacak hiçbir dayanak olmayacak.

Buradan çıkan sonuç ne diye bakarsak! Erdoğan kendince bir denge politikası güdüyordu. Bu adımla Amerika'ya ve Batı'ya, emperyalist savaş blokuna bir kayış görülüyor. İktidar medyası, "AKP ile çalışmayı sürdürecekler, AKP'nin üstünlüğünü kabul ettiler, Türkiye'nin isteklerini kabul ettiler" tezini işliyor ama bunun hiçbir gerçekliği yok. Ne FETÖ'den vaz geçecekler, ne PYD/YPG'den. Gerçekte Türkiye'nin ağızına bir parmak bal çalmaktan öte bir şey yok.

NATO toplantısının öncesinde, Zelenski Türkiye'yi ziyaret etmişti. Bu ziyaretle ilişkili de dikkat çekici iki nokta var. Birincisi; Mariupol'da esir alınan faşist Azak Taburunun 5 komutanı Rusya ile varılan mutabakat ile savaş bitimine kadar Türkiye'de kalmak üzere getirilmişti. Bu komutanlar Ukrayna'ya teslim edildi. Rusya bu adımın mutabakata aykırı olduğunu, verilen sözlerin tutulmadığını, bunu dikkate alacaklarını söyledi. İkincisi; Erdoğan Ukrayna NATO üyeliğini hak

ediyor diyerek fazladan el yükseltti. Biden hemen ardından Ukrayna'da savaş var, savaş sırasında üyelik olmaz diyerek öneriye karşı çıktı.

Erdoğan, seçimlerden önce Kılıçdaroğlu'nu emperyalizme ve NATO'ya teslim olacak diye eleştirirken kendisi uzlaşma yoluna girdi. Kılıçdaroğlu da bu konuda yarım yamalak eleştiriler yapmaya başladı. Ama Kılıçdaroğlu seçimden önce zaten yapacağını söylediği şeyleri, Erdoğan yapınca eleştirmeye başlamış oluyor. Kılıçdaroğlu "İsveç ne yaptı da sen buna izin verdin. Biden'den telefon gelince hemen denileni yaptın. Telefonda da hazırolda konuşmuşundur" dedi.

Erdoğan kendince yürüttüğü Abdülhamid denge siyasetinde şu an yönünü tekrar Batı'ya dönüyor ama Batı dünyasından şu an gözle görülür olarak elde ettiği tek şey F16. O da daha tamamlanan bir süreç değil. Erdoğan seçim öncesinde, özellikle de Kılıçdaroğlu'nun Rusya karşıtı açıklamalarını kullanmak üzere yönünü fazla Rusya'ya kırmış olarak görülüyordu. Faşist Azak Taburu komutanlarını Ukrayna'ya vererek bu yöndeki halatlardan birini kesmiş oldu. Ama diğer yandan Batı basınında Erdoğan hâlâ çok sert eleştiriliyor. Hava yumuşasa da kimse sopalarını gizlemiyor. Bir başka açıdan bakıldığında ise Rusya ve Türkiye arasındaki ticari, ekonomik ve siyasi ilişkiler de öyle kolay vazgeçilebilecek boyutlarda değil. Erdoğan yönünü Batı'ya çevirme hayalleri kursa bile kâbus dışında bir şey bulamayacaktır. Tabii ki bu konudaki gelişmeleri yakından takip etmek gerekiyor.

Tayyip Erdoğan iktidarını koruma temelinde kendince bir denge politikası yürütüyor. Bir o tarafa bir bu tarafa dümen kırarak iç ve dış siyasette kendine alan yaratmaya çalışıyor. Emperyalistlerle dış politikada verdiği tavizler politikada finans kapitale verdiği tavizlerle iç içe yürüyor. Emperyalist kuşatma altındaki Türkiye'nin tutarlı bir vatan savunması hattı oluşturmasını engelliyor. Bedelini halk ödüyor. Ulusal demokratik güçlerin vatani savunmak halkı savunmaktır bilinciyile emperyalizme karşı en geniş birliği sağlama hedefiyle siyasete ağırlığını koyması hayati bir önem kazanıyor.

TÜM DÜNYANIN NATO'SU

NATO zirvesinden sonra yayınlanan bildirmede hem Rusya'yı hem Çin'i suçlayan ağır ifadeler var. İki ülke de düşman olarak kodlanıyor. Rusya ve Çin'i kuşatma hedefi güdüyor. NATO Genel Sekreteri Ukrayna konusunda "Bütün Avrupa Rusya ile savaşta" dedi. "Rusya'nın kazanmasındansa nükleer savaş tercih edilir" dedi. Belli başlı NATO ülkelerinde de bu çizgi farklı tonlarda dile getiriliyor. NATO ülkeleri Ukrayna'ya misket bombası vereceklerini duyurdu. Rusya ise elinde bu tür silahlardan bolca olduğunu, her kullanılan silah türüne benzeriyle karşılık vereceğini söyledi.

Amerika, Rusya Çin ve Kuzey Kore'yi kuşatma projesi doğrultusunda Kuzey Atlantik ittifakı olan NATO'yu tüm dünyanın NATO'su yapmak için adımlar atıyor. Güney Kore ile NATO, 11 resmî anlaşma yaparak orayı fiilen NATO ülkesi hâline getirdi. Amerika, Asya Pasifik hattında da gerilimi tırmandırma, dünyayı genel bir savaş ortamına sürüklemeye doğrultusunda kritik bir adım daha atıyor. Amerika savaş blokuna Hindistan'ı da katmak üzere çabılıyor.

WAGNER İSYANI

Wagner'in başı bozuk isyanı büyük bir çatışmaya yol açmadan bastırılmıştı. Bu konuda ilginç bir gelişme var. Wagner'in başındaki Prigojin de dahil 35 Wagner komutanı ile Kremlin'de toplantı yapılmış. Putin herkesten görüşlerini açıklamalarını istemiş. Herkes Rusya'ya ve anayasal yetkili olarak cumhurbaşkanına bağlıyız demiş. Başı bozuk isyana Wagner savaşçılarının üçte biri katılmıştı.

Dünya genelinde emperyalist blok ile Rusya ve direniş çizgisindeki diğer ülkeler; Çin, İran, Venezuela, Küba, Kore, Suriye, kısmen Türkiye arasında kıran kırana bir savaş var. Bu savaş ortamı içinde Wagner öngörüle-meyen bir yara açtı. Yaranın kapanacağı görülüyor. Diğer taraftan emperyalist blok içinde de benzeri gelişmeler beklenebilir.

AVRUPA'NIN SAVAŞI MI?

Avrupa ülkeleri Amerika'nın çıkarları için, kendileri için açık açık büyük bir zarara yol açan Ukrayna'daki NATO savaşını destekliyor. NATO Genel Sekreteri ve birçok Avrupa yöneticisi bunu Avrupa ve Rusya savaşı olarak kabul ettiğini söylüyor. Hâlbuki Avrupa büyük burjuvazisi bile savaştan zarar görüyor. Bu durum Avrupa'da hem sağ, hem sol partilerin ajanlaştırılmış olduğunu gösteriyor. Bu kadar büyük bir teslimiyetin Avrupa halklarının tepkisiyle karşılaşması kaçınılmazdır. Yakın vadede olmasa da uzun vadede Avrupa ülkeleri arasında Ukrayna konusunda çatlaklar oluşması beklenebilir.

Avrupa'da ve ülkemizde Rusya'nın egemen bir devleti işgale başlaması ile ilgili propaganda üzerinden Rusya düşmanlığı körükleniyor. Oysa Rusya kendi güvenliği için Ukrayna ile iki eşit ve bağımsız ülkenin dostluğu temelinde bir ilişki kurmaya çabalamıştı. ABD'nin Rusya'nın varlığını tehdit eden

saldırıları karşısında Ukrayna'nın tarafsız kalmasını sağlamaya çalıştı. Ne var ki şimdi açığa çıkan bilgiler, 2014 yılından itibaren NATO ülkelerinin Ukrayna'da Rusya'ya karşı savaş başlatmak için planlı bir faaliyet içinde olduğunu gösteriyor. Ukrayna'da Rusya sınırına yakın birden fazla tesiste kimyasal ve biyolojik silah denemeleri yapıldığına dair belgeler ortaya çıktı. Kovid 19'un da bu laboratuvarlardan birinde üretildiğine dair güçlü kanıtlar ileri sürülüyor.

Rusya, NATO'ya karşı bir savunma savaşı yürütüyor. Bu amaca uygun olarak savaşı sonlandırmak için barış görüşmelerine katılarak Ukrayna'nın tarafsızlığının sağlanması koşulunu tekrar dile getirdi. Ama Ukrayna'daki faşist yönetim ve emperyalistler her ülkenin hakkı olan ulusal güvenlik talebini Rusya'ya çok gördüler ve Ukrayna'yı savaş blokunun parçası yapmakta ısrar ettiler.

ÖZDAĞ'A RED

Zafer Partisi bir heyet oluşturarak, mülteci konusunu konuşmak üzere Suriye'ye ziyarette bulunacağını açıklamıştı. Suriye son anda Ümit Özdağ'ın vizesini iptal etti. Heyetten de yalnızca bir kişi Suriye'ye giriş yapabildi. Heyetin niye reddedildiğine dair bir açıklama yok. Suriye yönetiminin AKP ile başlayan dörtlü görüşmelerde sorun çıkmasından endişe etmiş olabileceği düşünülebilir.

ANA MUHALEFET

Kılıçdaroğlu, memurlara ve emeklilere yapılan düşük zamları eleştirirken "ekonomik soykırım uygulandı" dedi

CHP iç tartışmaları sürüyor. Onur Öymen'in başını çektiği ilkeli, siyasi bir tartışma yürütme önerisi tam karşılık bulmadı. Daha çok İmamoğlu etrafında bir yapılanma oluşmaya başlıyor. İlhan Cihaner de adaylığını açıklamıştı.

KARMA EĞİTİME SALDIRI

Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin, A Haber'de söyleşi yaparken "Benim ana görevim okullaşma oranını artırmaktır. Bunun için gerekirse kız okulları da açabilmeliyiz. Karma eğitim tabii ki olmalıdır onu da destekliyorum. Ama kız çocuklarını okula göndermek istemeyen aileler varsa bu adımı atabilmeliyiz" dedi. Tekin'in müsteşarlık dönemindeki bütün icraatı ortada. Gerici, tarikatlarla iç içe bir çizgisi vardı. Şimdi sözüm ona okullaşma oranını artırmak adı altında karma eğitime saldırıyor. Laikliğe bir büyük darbe daha indirmeye çalışıyor.

EKONOMİK GÖSTERGELER

TÜİK verilerine göre sanayi üretimi Mayıs 2023'te aylık yüzde 1.1 artmış, ama yıllık olarak yüzde 0.2 düşmüş. Sanayi yavaş yavaş gerilemeye başlıyor. Eğer faiz oranlarını arttırlarsa bu eğilim daha da artacaktır.

Amerika'da Haziran enflasyonu aylık yüzde 0.2, yıllık yüzde 3 olarak açıklandı. Bu da faiz artışının sınırlarına geldiklerini gösteriyor. Dolayısıyla belli fonların Amerika dışına çıkmasının yolunun açılması ihtimali belirliyor. Türkiye gibi sıcak paraya bağımlı ülkeler için yeni borç fırsatları ya da hayalleri artıyor.

İSRAİL

Hükûmetin yargıyı denetim altına alması için getirilen yasa tasarısına karşı başlayan eylemler 26. haftaya ulaştı. Netanyahu bu tasarıyı askıya aldığını açıklamıştı ama gösteriler sürüyordu. Netanyahu yine de 26. haftadan sonra yasayı mecliste oylamaya getirdi ve ilk oylamada tasarı geçti. Kabul edilmesi için iki kere daha oylanması gerekiyor. Buna karşı 27. haftada gösteriler daha da kitleselleşerek devam etti. İsrail'de gerici dinciler ve laikler arasındaki çatışma bu tasarı üzerine verilen mücadele ile sürüyor.